

DEBREGZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra: 1 kor Egy hóra: 1 kor. 50 fill
Negyedévre: 3 „ Negyedévre: 4 „ 50 „

Felolvasó szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

KITÖRT A HÁBORU

Hiábavaló békekisérletek

Montenegró hadüzenete

KEGYETLENKEDNEK A BOLGÁROK

Az utolsó pillanatig reménykedett mindenki, hogy elkerülhető lesz az az európai csapás, amely évek óta a Balkán felől fenyegeti Európa népeit. De hiábavaló volt minden igyekezete a nagyhatalmaknak, a török kormány nyakasságán, az apró bolgár államok harcikédvén és a maguk hasznát kereső nagyhatalmak által szított ingerültségén nem tudott erőt venni a békés lefolyás. A legparányibb ország már megizente a háborút és a balkáni legműveltebb népnek tartott bolgár megkezdte a vérengzést, békés török lakosokon.

És ha igazak a háboru kitörésének hírei, akkor néhány óra múlva szabadjukra bocsátva dühöngenek a háboru véres, tüzet, pusztulást okádó szörnyeik. Lesz-e erő, amely rövidesen véget vet az emberek gyilkolásának, lesz-e olyan érdek, amely ezt parancsolni fogja a megvadult vérszomjas népeknek.

És ha azonnal el nem lehet fojtani a kitört lángokat, vajjon lesz-e aki számolni fogja a háboruban és háboru miatt tönkrement elpusztult embereket, vagyonokat, amiknek mind más rendeltetése volt, mint a diplomácia szövevényeiben megbotlott, vagy gáncsot kapott országok vérszomját oltani.

Ma már, az est folyamán pozitív hírek keltek szárnyra arról, hogy kitört a háboru, a hadüzenet Montenegró részéről meg is történt és megkezdődött az ellenségeskedés népek és emberek közt.

Az eseményekről a következő táviratok számolnak be:

NAGY MEGNYUGVÁS.

Szófia, október 8.

Nagy megnyugvást keltett, hogy a nagyhatalmak együttesen járnak el és hogy Törökország reformokat ígér. A hangulat a béke mellett van.

RIASZTÓ HIR.

Köln, október 8.

A „Kölnische Zeitung“ szerint az angol kikötések a francia jegyzékkel szemben Párisban rossz hangulatot keltettek. Szófia hírek szerint diplomáciai nyomás nem lesz képes megváltoztatni Bulgária akaratát. Viszszaterés többé nem lehetséges. A hatalmak beavatkozása már elkésett. Oroszország ismét erélyes intést tett. A balkáni diplomáciai

körök nem bíznak a béke fentartásában. Ezzel szemben a „Lokalanzeiger“ szerint beavatott körök biztosítanak, hogy a Balkán-államok részéről nyílt ellenségeskedésről e hét végéig nem lehet szó.

UGRON NYILATKOZATA.

Belgrád, október 8.

Ugron István osztrák-magyar követ a helyzetről a következőképpen nyilatkozott:

— Én a szituációt nagyon komolynak tartom, de remélem, hogy az ellentéteket háboru nélkül is el lehet simítani.

ELHURCOLTAK TÖRÖK NÖKET.

Athén, október 8.

Egy török gőzöst, mely Piruszban kötött ki és török utasokat tett partra, a görög lakosság valóságos megosromolta. Állítólag a török utasokat brutálisan megtámadták és véresre verték. Azt is beszéltek szélben, hogy török női utasokat elhurcoltak. Az incidens a török nagykövetség igen komolynak mondja. A nagykövet Athénben elégtételt kért.

AZ EGYSÉGES HATALMAK.

Bécs, október 8.

A mai napot a diplomáciai horoszkópok döntő napnak tartják. A nagyhatalmak a Poincaré-féle javaslat alapján teljesen egységes fundamentumon állnak s ezen az alapon indulnak meg a diplomáciai tárgyalások.

A Poincaré és Sassavov javaslatába belefoglalták a monarchiánk által külön hangoztatott kívánságokat. Ezeknek a külön követelményeknek a célja az 1888-iki törvény végrehajtása is. Ez végképpen megerősítette a nagyhatalmak megegyezését.

A BÉKE KILÁTÁSAI.

Berlin, október 8.

A szituációt ma sokkal optimistikusabban fogják föl, mint az előző napokban. Ez főképpen arra vezethető vissza, hogy a nagyhatalmaknak, különösen pedig Ausztria-Magyarországnak a béke érdekében tett intézkedései sikerrel kecsegtetnek.

SIKERÜL.

Bécs, október 8.

Beavatott diplomáciai körökben azt hiszik, hogy sikerül majd a balkáni háborút megakadályozni. A reményt arra alapítják, hogy a balkáni államok kiellentették, hogy

csak azért szállanak harcba, hogy a töröklakta vidékeken élő keresztény testvéreiken segítsenek. Most, hogy Törökországban már szinte biztos, hogy megvalósítják az 1888. évi viláiet-törvény eme rendelkezéseit, a balkáni államok elérték céljukat.

DEMOBILIZÁLNI!

Bécs, október 8.

A nagyhatalmak hozzájárultak Poincaré javaslatához, amely felszólítja a balkán-államokat, hogy demobilizáljanak.

NINCS MEGSZÁLLÁS!

Bécs, október 8.

Azt a hírt, hogy Ausztria-Magyarország Novibazár szandzsákot osztrák csapatokkal meg akarja szállani, a leghatározottabban megcáfolják.

ELŐLÉPTETÉSEK.

Nagyvárad, október 8.

A hadkiegészítő parancsnokság utasította a Nagyváradon tartózkodó tartalékos tiszteket, zászlósokat és kadétörmestereket, nyujtsák be azonnal soronkívüli előléptetésükért kérvényüket.

A KÜLÜGYMINISZTER A HELYZETRŐL.

Bécs, október 8.

Az osztrák delegáció mai plenáris ülése előtt több delegátus beszélt Berchtold külügyminiszterrel és felvilágosítást kért a balkáni helyzetről.

A külügyminiszter többek között ezeket mondta:

— A helyzet a nagyhatalmak megegyezésével lényegesen javult és azt, amit a múlt héten nem lehetett elmondani, hogy tudniillik remény van a béke fentartására, ma már lehet állítani.

A KÖZBELÉPÉS.

Szófia, október 8.

A Bolgár Távirati Ügynökség jelenti, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország megtették a közösen megállapított lépéseket.

Páris, október 8.

Poincaré fogadta ma a bolgár és görög követet és megújította előttiük a békés kívánságokat.

KITÖRT A HÁBORU.

Budapest, október 8.

A Magyar Távirati Iroda konstantinápolyi táviratok alapján közli, hogy a montenegrói ügyvivő megszakította a portával az összeköttetést és a bolgár címert a követésről levették.

Budapest, október 8.

A mai est folyamán kiküldött tudósítók jelentése nyomán rendkívüli kiadásokban közölte egy esti lap este 8 órakor, hogy

ma délután hivatalosan közreadták, hogy Montenegró katonai attaséja és követe Plamenac átadta a portának a hadüzenetet. Orák kérdése már csak, hogy Szerbia is átadja a hadüzenetet, amely után azonnal megkezdődnek az ellenségeskedések.

A tudósító még telefonon azt is jelentette, hogy a szerb minisztertanácsban megerősítették e hírt s arra a kérdésre, hogy Szerbia is megüzente-e a háborút azt felelték:

— Még nem.

A HANGULAT TÖRÖKORSZÁGBAN.

Konstantinápoly, október 8.

Most már a főváros képén is meglátszik a háborús készülődés. Egyre mennek a katonai vonatok Rumélia felé, a vidékről tömegesen özönlenek a tartalékosok, akiket a kaszárnyákban sietve ellátnak egvenruhával s már is csapatostól viszik őket a vasútállomásra vagy a hajókhöz: a lovatató bizottságok ezrével vásárolják össze a lovakat, mindenki tartozik lovát fölajánlani a hadseregnek, csak a külföldi alattvalók tesznek kivételt. Ők igazolványt kapnak a helyorségi parancsnokoktól, hogy szabad lovat tartaniok magánhasználatra.

A vasutakon és a parti hajókon megszünt a személyforgalom. A gőzösök a Fekete-tenger kikötői felé katonaságot szállítanak. A fővárosban élő albánok a mecsetekben gyűlést tartottak s lelkesedéssel határozták el, hogy fegyverbe állanak. Pedig még nincs is szó a szent hadjáratról, mi lesz akkor, ha próféta a zöld zászlaját körülhordozzák és a kalifa hívni fogja a muzulmánok millióit. A fővárosi lakosság szentül meg van győződve, hogy a háboru elkerülhetetlen.

Tegnap török haditengerészeket szállítottak egy francia gőzösrön Kavakba. A Bosporusnak e kikötője előtt vesztegel két eldobozott görög szállító hajó, amelyeket gyorsan ágvukkal szereltek föl. Mikor a török matrózok fölmentek a görög hajó fedélzetére, első dolguk volt letépni a fő árbocról a zászlót.

Elkeseredetten tiporták földre, mert azt hitték, hogy görög lobogó, pedig francia kereskedelmi zászló volt s mikor a tévedés kiderült, gyorsan kitűzték ismét. Nagy titokban a gazdagok temérdek pénzt ajánlottak föl a háborura, máris milliók gyűltek össze és ha elvállik, hogy veszedelemben van a félhold, egy nap leforgása alatt együtt lesz az egész hadjárat költsége, olyan nagy a lelkesedés a szent ügyért és olyan engesztelhetetlen az elkeseredés a Balkán-államok ellen.

AZ UTOLSÓ LÉPÉSEK.

Belgrád, október 8.

Ma délután négy órakor Ugron István osztrák-magyar és Hartwig orosz követ, mint a berlini szerződés értelmében a nagyhatalmak mandatáriusainak képviselői eljárta a balkáni országok képviselőinél, a Poincaré és Sassanow közt létrejött megegyezés értelmében.

A HADÜZENET.

Konstantinápoly, október 8.

Plamenac montenegrói ügyvivő és követ ma adta át a portának kormánya jegyzékét, amely szövege szerint a következő:

Miután Törökország nem teljesíti Montenegró óhajait és a vitás kérdése-

ket nem akarta tisztázni, Montenegró kényszerítve látja magát, hogy fegyverrel érvényesítse igazát.

HÁBORUS ESEMÉNYEK.

Konstantinápoly, október 8.

Plamenac ma elutazott Konstantinápolyból és a montenegrói alattvalók védelmét Oroszország látja el.

Cettinje, október 8.

A török diplomatáknak ma kiadták az utlevelüket.

Zimony, október 8.

A szerb katonák átlóttek a Dunán a magyar parton szolgálatot teljesítő csendőrökre, de ezek nem viszonzták a lövéseket.

Zimony, október 8.

A bolgár kormány már kinyomatta és szétozította a hadi proklamációt.

Cettinje, október 8.

Miklós király holnap indul a határra.

Belgrád, október 8.

A határon szerb és török parasztok megkezdtek a harcot, amelynek mindkét részről több áldozata van.

Konstantinápoly, október 8.

A montenegrói hadsereg Skutari felé átlépte a török határt.

BOLGÁR VÉRENGZÉSEK.

Bukarest, október 8.

Turtuhája faluban a bolgárok megtámadták a török lakosságot. Egész éjszaka valóságos mészárlás folyt. A támadók iszonyatos vérfürdőt rendeztek a törökök között. Nehány török átmenekült a határon Romániába, ahol elpanaszolták a borzalmakat és elmondták, hogy a vérengzésben bolgár rendőrök is résztvettek.

LEGUJABB BALKÁNI HIREK.

Belgrád, október 8.

Passics a mandatarius követek előtt kijelentette, hogy az előterjesztéseket tudomásul vette és hogy a minisztertanács határozatáról azonnal értesíteni fogja őket. Egyben biztosította őket békeszeretetről.

Szófia, október 8.

Ausztria-Magyarország és Oroszország követői ma adták át a nagyhatalmak megegyezését, amely békés irányu, de kategorikus feltételeket szab. Ezek közt van, hogy a nagyhatalmak kívánják a leszerelést, hogy a balkáni országok nem számíthatnak nagyobbásra s hogy a nagyhatalmak gondoskodnak a török reformok keresztülviteléről.

Konstantinápoly, október 8.

Konstantinápolyban és Ruméliában kihirdették az ostromállapotot.

Páris, október 8.

A külügyminiszteriumban megerősítik azt a hírt, hogy a montenegrói csapatok átlépték a török határt, de amíg egyrészt ennek nagyobb jelentőséget nem tulajdonítanak addig azt is hiszik, hogy a többi három ország tudta nélkül e hadüzenet nem történhetett volna meg.

Közgyűlés előtt

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Fontos közgyűlési tárgyakat intézett el és készítette a közgyűlés elé a jog- és pénzügyi bizottság, amely végre egyik határozatában tényekkel is megmutatta, hogy az ipart pártolni akarja.

A Vidoni-testvérek szalámi-gyár ugyanis, amely igen sok lust hoz be Debrecenbe, azt kérte, hogy a husmennység után, amelyért egyszer a beszerzési helyen megfizette a fogyasztási adót, engedje el a város az adópótlékot. A bizottság nagyon helyesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy méltányolni kell a Vidoni-testvérek kifejtett nagy ipari tevékenységét, hogy itt Debrecenben egy világcéget alapítottak meg, a jövőben pedig e derék és nagybecsülést érdemlő iparosok üzemeiket még nagyobbítani akarják s a tanács rideg álláspontjával szemben a kért kedvezmény megadását javasolja.

Épp így javasolta a székelyhid—nagylétei vasut részére az ötvenezer korona hozzájárulás megadását, amely nélkül ez a rendkívül nagyfontosságú vasut ki sem épülhetne. A bizottság vita nélkül a vasut jelentőségének tudatával, egyhanguan hozta meg határozatát. Annál érthetlenebb volt a bizottság állásfoglalása a Debrecen—Hajdunánás—Miskolci vasut ügyében, ahol afőltt indult meg a vita, vajjon a bőszőrményi vagy a nánási kiindulás jobb-e, holott mindenki világosan láthatja, hogy a bőszőrményi rész csak árt-hatna a vasutépítés ügyének, mert egy holt új vonalat létesítene, amely drágább volna és a nánási jól jövedelmező vasutat rontaná.

Hosszabb vitát okozott a Tarmak-próba-burkolás ügye, amelynél két bizottsági tag között sajnálatos kisebb incidens is történt.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Jelen voltak az ülésen Vargha Elemér dr. elnöke alatt Aczél Géza főmérnök, Dóczy Emil dr. tb. főügyész, Bacsó Dezső dr., Csanak József, Fejér Ferenc dr., Kardos László, Kernhoffer József, Márk Endre, Poroszlay László, Szilágyi Imre, Tüdös János dr., Tóth István, Zádor Lajos és Vásáry István dr. jegyző. Részt vettek még az ülésen Kovács József polgármester és Körner Adolf főjegyző is.

Póthitel.

Vásáry István dr. ismertette a mérnöki hivatal előterjesztését a közös lovassági lak-tanyánál a katonaság által követelt és szükséges javításokra 7802 korona 11 fillér póthitel megadásáról. A bizottság a javítások szűk ségességére tekintettel a póthitel megadását a pénztári felesleg terhére megadni véleményezi.

Pozsony város örvényhatósági bizottsága fölirt a pénzügyminiszterhez, hogy a kereseti adókról szóló törvény életbeléptetésénél legyen figyelemmel a kisemberek érdekeire. — Ezt a föliratot pártolás végett terjesztik be a közgyűléshez.

Iparpártolás.

Vidoni testvérek szalámi gyáros azt kérte, hogy a külterületről behozott hus fogyasztási adópótléktól mentes legyen. A tanács ezt a kérést elutasította, dacára annak, hogy a kereskedelmi és iparkamara pártolta

Kovács Gyula és Társa nőidivat termei Debreczen, Fő-tér 55.
HUNGÁRIA kávéház mellett.
 Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szőrme kabátok leány- és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák, színházi és esti köpenyek divatszínkekben.
 88Cs ipke-, selyem- és szövetblousok, divatos kötött kabátok és választéka a legolcsóbb szabott árak mellett. 88

a kérést, hivatkozva a szegedi és győri példára is, ahol több kedvezményt adnak a szállami gyárnak. A Vidoni-gyár különben is, ha a kedvezményt megkaphá, kötelezi magát a legnagyobbra is.

Márk Endre: Károsodásnak tartja, ha nem adják meg a kedvezményt, mindig hangoztadják az iparpártolást s még sem teszik. Más város kapva-kap az ilyenben. Most is csak igen kis kedvezményt kérnek, de ha nem adunk, sohase leszünk gyárváros. A Vidoni-cég ma már világ-cég s versenyképességét ezzel is emelni kell. A kedvezmény összege más részen megtérül s az kárt nem okoz. — Kéri, teljesítsék a kérelmet a jövőre, de a multra nézve nem.

Tüdös János dr. mindenben hozzájárul azzal, hogy köteleztessék a cég a gyár jelzett kibővítésére.

Fejér Ferenc dr. azt kívánja, hogy kössék ki a gyár kitélepitését.

Aczél Géza főmérnök helyesnek tartja a kitélepitést, de nem kötendő össze a két kérdés. Érdemes ez ügyben tárgyalni, de ez ügyben már most meg kell adni a kedvezményt.

A bizottság javasolja a kedvezmény megadását és pedig 1912. január 1-től számítva.

Új próbaburkolat.

A Magyar Tarmak részvénytársaság ajánlatot tesz aszfalt próbaburkolatra, amely az ajánlattevő szerint jobb, mint a rendes aszfalt és olcsóbb. A mérnöki hivatal és közlekedési bizottság javasolja, hogy a tarmak próbaburkolatot rendelje el és pedig a Péterfia-utca 6. számú háztól a nagyverdei csősz házig, illetve a Sesta-kerti bejáráig. Költsége 115627 koronába kerülne.

Márk Endre helyesli a jelzett uton a próba megtételét, de még mindig kísérletezésnek tartja a burkolási nem és anyag használatát. Kijelenti, hogy 4—5 évi próbaidőt kíván, javítási munkát nem akar fizetni s csak jótállási idő után fizetné ki a költségeket s szükségesnek tartja, hogy minden munkát a vállalkozó végezzen.

Zádor Lajos külföldi utazásain szerzett tapasztalataira hivatkozva, örömmel üdvözlö a tarmakot s annak alkalmazását kívánja.

Aczél Géza főmérnök az anyag jóságára vonatkozóan ad fölvilágosítást s rámutat arra, hogy Drezdában, Münchenben s Budapesten is kitiűnően alkalmazták ezt a rugalmas, tartós, jó anyagot. Javasolja, hogy az egész kocsiutat burkoltassák s egyszerre fizessék ki, nehogy 25 százalékot fizessen rá a város. A részvénytársaság elég iótállást nyújt. A próbaidő legyen három év, az ingyenes jótállási kötelezettségi idő öt év. — A szerződés megkötését sürgősnek tartja, mert jövőre már tisztában kell lenni a dologgal, hiszen a burkolási programot meg kell kezdeni.

Márk Endre újból régi álláspontja mellett szólal föl, majd **Aczél** Géza főmérnök fejt ki, hogy az azonnal való fizetés a városra kedvezőbb, majd hozzájárul **Tóth** István ama fölhasználásához, hogy a burkolatot a Csokonai-kerttől kezdjék.

A bizottság végre, hosszas, néhol szinte szenvedélyes vita után megállapodott, hogy javasolja a közgyűlésnek a próbaburkolat létesítését, az ár kifizetését azonnal, de tartozik a vállalat 50 százalékot biztosítékként adni, végül, hogy a fentartás négyzetméterenként 45 fillér legyen.

A vasutak támogatása.

A Nyiradony—nyirbélteki helyi érdekű vasúthoz 150000 korona hozzájárulást kért az engedélyes társaság, amivel szemben a közlekedési bizottság 80000 koronát javasolt. **Zádor** Lajos és **Aczél** Géza főmérnök pártoló véleménye után a bizottság el is fogadta a közlekedési bizottság javaslatát.

A Hajdunánás—miskolci vasut 400000 korona hozzájárulást kér s egyben kimutatja,

hogy az építkezés 11525000 koronába fog kerülni. A közlekedési bizottság elvben javasolta is a hozzájárulás megadását. **Aczél** Géza, **Poroszlay** László s többen a kérés megadását javasolták, a főmérnök még statisztikai adatokkal s igazolta a vasut nagy jelentőségét. Többen a nánási kiindulás helyett a böszörményi kiindulást tartják jobbnak s miután e tekintetben nem állnak adatok rendelkezésre, az ügynek rövid időre való elhalasztását kérték. A bizottság ez utóbbi javaslatot fogadta el s így az ügyet most levették a napirendről.

A székelyhid—nagylétai vasut kérte, hogy a még szükséges hozzájáruláshoz adjon még Debrecen város, mert másként nem tudja a vasutat megépíteni. **Szilágyi** Imre és **Tüdös** János dr. fölhasználása után, aki régi bűnök nevezte a vasut kiépítésének akadályozását, a hozzájárulás megtagadást, a bizottság egyhangú határozattal javasolja a kért 50000 korona hozzájárulás megszavazását, hangsúlyozva a vasut rendkívül nagy fontosságát Debrecenre vonatkozóan.

Eg év üzegek.

A bizottság javasolja még, hogy a katolikus szegényház kitélepitése ügyében a tanács tárgyaljon a katolikus hitközség kiküldöttjeivel a jogi kérdések, az igények és kötelezettségek tárgyában. A szegényházat — a bizottságban elhangzottak szerint — okvetlenül ki kell telepíteni, abban most lehetetlen állapotok uralkodnak. A kitélepités 115000 koronába kerülne. Özvegy **Tüdös** Józsefné részére özvegyi segély fölemelését javasolja a bizottság.

A debreceni husiparosok a vágóhídi igazgató ellen

Küldöttség a polgármesternél

Debrecen város husiparosainak nagy küldöttsége sérelmes panasszal kereste fel **Kovács** József polgármestert, akitől a vágóhídi igazgatónak egy rájuk nézve és előadásuk szerint rendkívül sérelmes intézkedése ellen kértek támogatást.

A vágóhídon ugyanis az eddigi szabályrendelet értelmében a husiparosoknak nyáron lát, télen négy óráig lehetett vágni. — Legutóbb a közgyűlés egy új szabályrendeletet alkotott, amelyben a vágási időt megváltoztatta. Ez a szabályrendelet azonban, amely ellen a husiparosok már akkor tiltakoztak, még nem nyert jóváhagyást és az az ellen beadott felebbezésekkel együtt még mindig a belügyminiszternél van. Ennek dacára a vágóhídi igazgató, bár állítólag erre semmiféle tanácsi fölhatalmazása nem volt, hirtelen és az érdekelt iparosok előzetes értesítése nélkül elrendelte, hogy ezután vágni csak délután két óráig lehet.

Ez intézkedésre állítólag az birta az igazgatót, hogy a munkaerő kevés és hogy más városokban is hasonló rend van a vágóhídon.

A husiparosok, akiket állításuk szerint ez az intézkedés sérelmesen érint, ma délután értekezletet tartottak ez ügyben s ott hevesen és elkeseredve tiltakoztak az új rendszer ellen. Az értekezlet után **Debreczeni** Lajos, **Nagy** Jakab, **Szentesi** János vezetése alatt egy harminc tagú küldöttség kereste fel **Kovács** József polgármestert, aki előtt **Debreczeni** Lajos tolmácsolta a husiparosok sérelmeit.

Elmondta, hogy ez az intézkedés, amely váratlanul érte őket s amely szerinte jogtalan is, nagy károkat okoz a husiparosoknak, mert az olyan iparos, akinek nincs segédje, s így délig magának kell az üzletben lennie, az egyáltalán nem tud vágni. De akinek segédje is van, az is kárt szenved, mert hiszen

a vásárok egyszer egy héten vannak s így csak délben tudja meg, hogy mit vághat. Tekintettel ezekre a nagy károokra és arra, hogy ez az intézkedés lehetetlen állapotokat terem az iparosokra nézve, végül tekintettel arra is, hogy nem az igazgató és a személyzet, hanem az iparosok érdeke a fő, kéri a polgármester segítségét s kéri, hogy a méltánytalan és jogtalan intézkedést helyezze a polgármester azonnal hatályon kívül.

Kovács József polgármester köszönetet mondott a bizalomért, hogy segítségért hozza fordultak, de azonnal intézkedni még sem tud, mert előbb tájékozódnia kell. De azután szívesen működik közre, hogy a husipari forgalom korlátozást ne szenvedjen, ami a közönségnek is kárára volna. És ha az új intézkedést a munkaerő hiánya okozná, azon másként kell segíteni. Nem tud semmit az új intézkedésről, sem arról, hogy a tanácsnak e tekintetben valamely rendelkezése volna. Kijelenti újból, hogy a tájékozódás után szíves készséggel siet a husiparosok segítségére.

Ezután **Nagy** Jakab és **Szentesi** János szólottak még, akiknek szavai után a polgármester újból kilátásba helyezvén szíves támogatását, a küldöttség tagjai melegen távoztak.

A ref. egyházmegyék Tisza István grófhhoz

Köszönő távirat a Kálvineumért

A politikai harcok között erőszakkal fölingerelt, megvadított emberek tajtékzó dühe mellett jól esik látni azt a meg testvér szeretetet, amellyel a református egyház fiai az egyház egyik legnagyobb fia felé fordulnak.

Két tekintélyes nagy egyházmegyéje a tiszántuli, a legnagyobb magyar egyházkerületnek üdvözlő, köszönő távirattal fordult ma **Tisza** István grófi felé, akinek csendben, de annál nagyobb eredménnyel dolgozó kezének áldását annyiszor érezte nemcsak a tiszántuli egyházkerület, bár ez legjobban, hanem az egész magyar kálvinistaság, amelynek puritán becsületessége, egyszerűsége, nyílt egyenessége s minden tiszteletreméltó jellemvonása egyesül **Tisza** István grófban.

Nem hangos szóval hirdetett cselekedete volt az **Tisza** Istvánnak, amit tett. Nem hirdették a lapok, nem beszéltek róla az emberek, csöndben véghezvitte, mert szolgálni akarta egyházát, a magyar vallás egyházát.

A **Kálvineum** nagy és szép eszméjéért érvényesítette befolyását **Tisza** István grófi, aki országos nagy gondjai között, a haza érdekében élt napjaiban sem feledkezék meg egyházáért. A református lelkes árvák ott-honának céljaira az államtól 300000 koronát eszközölt ki a kultuszminisztertől, akinek jóakarátát is nem egyszer tapasztaltuk már. A 300000 koronát a kultuszminiszter csupán a Hajduböszörményben létesítendő **Kálvineum-árvaház** javára állította be az 1913. évi költségvetésbe, amelyhez már a pénzügyminiszter is hozzájárulását adta. Ez az állami hozzájárulás csupán a hajduböszörményi árvaházat illeti, mert a Losoncon létesítendő árvaház részére később fog a kultuszminiszter tárcája terhére egy bizonyos összeget fölvenni.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott ma az **Alsószabolcs-hajduvidéki református egyház** megye közgyűlése is.

Csipkét, harisnyát legolcsóbban kizárólag csak a **Csipke-áruházban** vásároljunk. Kérem a címre ügyelni: **S A S-U. 4.**

A debreceni református egyházmegye közgyűlésén Baltazár Dezső dr. püspök, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyűlésén Kiss Ferenc esperes jelentette be a közgyűlésnek, hogy Tisza István gróf a hajduböszörményi Kálvineum-árvaház részére 300000 korona államsegélyt eszközölt ki a kultuszminiszternél s ez összeget már az 1913. évi állami költségvetésbe föl is vették.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul e bejelentéseket, mindkét közgyűlés hálájának és köszönetének jegyzőkönyvben adott kifejezést és ez érzelmeit Baltazár Dezső dr. és Kiss Ferenc indítványára táviratban közölte Tisza István gróffal.

Védekezés a drágaság ellen

Megmozdult a hatóság

Összeroppanunk a terhek alatt. A szabad verseny már régen tullepte azt a határt, amelyet a méltányos kereskedelmi elvek célul tűztek. Főleg az élelmi cikkek körül kifejlődött csereviszony körül mutatkoznak oly mérvű visszaélések, amelyek a hatósági közbelépést is szükségessé teszik. Ez indította Rostás István rendőrfőkapitányt arra az elhatározásra, hogy a piaci áruk értékesítésénél a mai egészségtelen közvetítő módnak hadat ízenjen s *hatósági árusítóhelyek* felállítására tegyen előterjesztést a városi tanácsnál. Ahol a legcsekélyebb üzemköltség szemeltartásával árusíttatnának ki a legnélkülözhetetlenebb konyhatermények és más apróbb élelmicikkek.

Ugyancsak a drágaság leküzdése végett alakult meg a napokban ifj. Ozory István rendőrfőkapitány hathatós fáradozása révén a Fogyasztási Egyesület is, mely társadalmi tömörülés útján akar eredményeket elérni. — Szerződés útján sikerült is eszméjének lekötönni Debreczeni Lajos hentesárugyárost és nagykereskedőt, aki messzemenő engedményt nyújtott az egyesület tagjainak. Hétfőn pedig már meg is nyílt az egyesület számára felállított pompás *hus-szék* a kereskedelmi és iparkamara új székházában, melyben állandó ellenőrzés és igen szép engedmények mellett nyernek kielégülést a társadalom különböző rétegeiből alakult egyesület tagjai.

A hatósági árusítóhelyek megszervezése.

Közismert dolog, mi is számtalanszor kifejtettük, hogy a mai piaci rendszer szerint a termelőtől a fogyasztóig egész családokon keresztül jutnak el a forgalomba kerülő élelmiszerek és egyéb árucikkek. Anélkül, hogy azok valami oly változáson mennének keresztül, ami ezt a vándorlást indokoltá tenné. Ezek a közvetítők, ügynökök, al- és fel-árusítók, meg kofák, ugyszólván egymás kezéből veszik és adják tova, amíg kezeink közé került s velük szemben lesz ára megállapítva. Természetes, hogy a vándorlás árát s a többszörös csereközvetítés hasznát is a mi bőrünkön veszik meg és oly horribilis összeget kell értük fizetnünk, melyet észszerű eljárás mellett könnyen elkerülhetünk.

Rostás István főkapitány meg is adja az utat erre abban a javaslatában, melyet legközelebb fog beterjeszteni a városi tanácshoz s amelyben *hatósági árusítóhelyek* felállítására kér eszközöket és támogatást. Egyelőre

azokban a Degenfeld-téri vassátrakban akar kísérletezni *zöldség, tojás, tejfel, turó, szárnyasok árusításával*, amelyek üresen, bérbeadatlanul állanak, de ha a kísérlet beválik, — amiben semmi kétség — alighanem más helyeken is állítanak hasonló élelmicik kiárulító bódékat. Melyekben legalább 50, de alighanem magasabb százalékkal is olcsóbban szerezheti be a város közönsége a maga szükségletét, mint a mai piacon. Mert a főkapitány úgy tervezi ezeket az árusító helyeket, hogy oda közvetlenül a termelőtől kerüljön az áru, amelyet még a lábán vesz meg a hatóság s a legmérsékeltebb üzemköltség beszámításával kapja meg a város fogyasztó népe.

E célból 3000 korona forgalmi tőkét kér a főkapitány a várostól, mint amellyel a hatósági árusítóhelyek üzemét meg tudja kezdeni. Azt hisszük, ebben a tanács két kézzel fogja támogatni s már a legközelebbi napokban meg is kezdődik a kiárulás. Mely a mai egészségtelen rendszer örvedetes bukását fogja maga után vonni.

Megnyílt a fogyasztási egyesület husszéke.

Hétfő reggel óta Debrecen város közléte egy új szociális intézménnyel gyarapodott. — Ifj. Ozory István rendőrfőkapitány nagy energiával és dicsőre érdemes kitartással megteremtette a város minden rétegéből alakult *fogyasztási egyesületet*, amely minden különleges befektetés nélkül tette lehetővé, hogy a városunkban uralkodó egészségtelen huszúsora ugyszólván máról-holnapra szűnt meg és lokalizálva lett. Mert a szervezkedésben rejlő erő oly kontingensét hozta össze a fogyasztóknak, mellyel a legnagyobb szabású üzem keretében is megtalálja polgári hasznát a józan vállalkozás.

Mint ismeretes az olvasó előtt, Debreczeni Lajos nagyiparossal már a múlt hetekben létrejött a szerződés, mely a mai piaci árak 10—14, a másodrangú hustermekekénél 40—50 százalékat biztosította engedmény gyanánt. Így például a sertéskaraj kilója átlag 2 korona 40 fillér a debreceni piacon, a szerződés értelmében a fogyasztási egyesület tagjai 2 korona 12 fillérért kapják, ami *14 százalék kedvezményt jelent*. Még szembezőköbb a kedvezmény például a székelygulyásnak valónál, melyet eddig rendes árbán mértek a husszések, Debreczeni Lajos azonban a nála ismeretes lelkiismeretességgel és szolid üzleti elvnel fogva ezt külön osztályba sorozza s 2 korona 40 fillér helyett 1 korona 30 fillért vesz érte.

Megjegyezni kívánjuk, hogy az új husszék, melyet éppen a város közönsége iránti figyelemből rendezett be Debreczeni Lajos a kereskedelmi és iparkamara új székházában Verböczi-utca 2-4. szám alatt, egyike a város legszebb ipari intézményeinek s a külső csín, tisztaság és az áruk kívánatos kezelésmódja olyan, hogy valósággal látványosság-számba mehet. De az áruk felszolgálása is mintaképe lehet a város üzemeinek, mert nem csak arra fordítanak kiváló gondot, hogy minden vásárló a legelőnyösebb formában jusson az áruhoz, hanem gondosan kerülnek azoknak a részeknek forgalomba hozatalát, a melyek a fogyasztásra alkalmatlanok és csak *nyomatékravalók*. Ami ma napirenden van a mészárszékekben.

A bizottság által megállapított árak jegyzékét Debreczeni Lajos már saját hatáskörében megküldötte a fogyasztóknak, akik e

szerint akár a Verböczi-utcai főüzletben, akár a Piac-utcai ideiglenes barakban vásárolhatnak. Ezenkívül a cég tárgyalásokat folytat más helybeli cégekkel is a husárok hasonló mérsékelése iránt.

Nem hangsúlyozhatjuk eléggé ennek a szervezkedésnek az óriási horderejét, mely ha a tagok nemtörődömségén ez alkalommal meghiusulna, csak a husárok óriási mértékben, még a mai viszonyokat is magasan túlszárnyaló arányban való felszökését vonná maga után, látván a mészárosok és hentesek, hogy velük szemben semmiféle fegyvere nincs a társadalomnak. Mig a mai vállalkozó, Debreczeni Lajos, oly erős szerződést vállalt, hogy azt a most fenyegető háborus idők elkövetkezésével sem lenne módja felbontani.

Jelentkezöket még mérsékelt számban elfogad ifj. Ozory István rendőrfőkapitány, aki árjegyzékekkel is szolgál a hozzáfutólóknak.

Debrecen szépítése

Szobrot a Petőfi-térre!

A közlekedési bizottság mai ülése elé Könyves Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok rendkívül okos, megszivlelendő és okvetlenül meg is valószínűsítő szép indítványt hozott. És pedig azt, hogy a Petőfi-teret, ahova a Debrecenbe jövő idegen elsősorban lép, csinosítsák és a mai lehetetlen mezőség helyett parkos készletekkel díszítsék s oda egy szobor csoportozatot állítsanak.

Tereink és utcáink valóban esztetikai szempontból igen sok kívánni valót hagy hátra. Éppen ezért örömmel kell üdvözölni minden olyan törekvést, amely ez állapotnak megjavítását célozza. Természetes, hogy a dolog áldozatokkal jár, de Debrecen már van azon a nivón, hogy a külső szépségekre is súlyt helyezzen.

Az indítvány, amelyet a közlekedési bizottság egyhangú helyesléssel fogadott a következő:

Tekintetes Tanács!

Főutcánk rendezése mindinkább halad a megvalósítás felé s most egyelőre a nagytemplom előtti tér szabályozása lesz rövid idő alatt megoldva, én ezen ügyvel kapcsolatosan a következő javaslatot várvok bátor beterjeszteni.

Igen előnyös volna különösen szépítészeti szempontból a vasut előtti térnek szebbé, díszesebbé tétele is. Szerintem ez igen fontos kérdés, mert az tév. hogy ha hozzánk idegen jön mindig az első impresszió hatását viszi el magával: Igy várvunk mi is bárhova megvünk.

A vasut előtti most egy eléggé szerény, mindnem azt lehet mondani hatáskörüli hasonlóan a városház előtti parkhoz. Egyed-ágy az, ami az érkezőt várja és gyönyörködteti. Ez egy ilyen szép nagy téren elvész, ide szerintem legszebb volna, ha egy impozáns külsővel bíró esetleg debreceni magvaros vonatkozású szökőkutat létesítenének. (Lehetne például egy csikóst, a mint lovát, kutváit itatia, vagy más művészi tervet fölhasználni.) Most már vízvezetékünk lesz, tehát akadály nincs. A szobor anyaga is megvolna, mert bronzunk is van. A városháza udvarán levő szabadszobrot át lehetne önteniük. Ugy hogya Somogyi Sándor szobrászunkat egy terv elkészítésével megbízzuk, én hiszem, hogy a várost igen tetszetős, szép alkotással gazdagítanánk.

A vasut előtti tér területi nagyságánál fogva, mint ahogy a Kossut-szobor bizottság legközelebbi értekezlete megállapította csak is egy nagy monumentális szobornak volna alkalmas. Ilven szoborra pedig Debrecennek szüksége nincs és nem is igen lesz. Hogy tehát ez a terület ne legyen a

Üzenetben,
kban vdsá-
rgyalásokat
a husárok

é ennek a
éjét, mely ha
alkalommal
iási mérték-
magasan tul-
készt vonná
és hentesek,
gyvere nincs
alkozó, Deb-
lést vállalt,
orus idők el-
felbontani,
lt számban
kapitány, aki
fordulóknak,

itése

re!

ai tilése elé
turtanácsnok
és okvetle-
ditvánvt ho-
teret, ahova
rban lép. csí-
őség helvett
oda egy szo-

esztetikai
valót hogy
ell üdvözölni
ez állapot-
észetes, hogy
ebrecen már
szépségekre

zlekedési bi-
ogadott a kö-

kább halad a
előre a nagy-
sa lesz rövid
üggyel kap-
slatot vagvok

sen szépité-
előtti térnek
Szerintem ez
ény, hogy ha
z első impres-
Igy vagyunk

éggé szerény.
hatásnélküli
arkhoz. gvep-
a és gyönyör-
nagy téren el-
volna. ha egy
degre debreceni
ókatat létesí-
gy csikóst, a
nagy más mű-
most már viz-
dály nincs. A
mert bronzunk
levő szabad-
ok, Ugy hogy-
ászunkat egy
nk. én hiszem,
szép alkotás-

i nagvsáánál
szobor bizott-
megállapította
is szobornak
arra pedig Deb-
s nem is igen
et ne legyen a

mai ridegségében, hogy a már ideivő ide-
genek friss, kedves benvomást nverienek
Debrecenben ahogy megérkeznek, a szö-
kőknak létesítését ezennel tisztelettel ia-
vaslom, poros városnak tartanak bennün-
ket és méltán, talán ezzel a lépéssel ezt a
hírünket is csökkentenénk.

Debrecen, 1912. október 7.

Dr. Tóth Mihály,
tanácsnok.

Hisszük, hogy az indítvánv. amelyet a
bizottság jegyzőkönyvbe vett s amely legkö-
zelebb a tanács elé kerül, meleg pártolásra
fog találni, mert sok ilven indítvánvra van
még szükség, hogy Debrecen valóban nagy
város legyen.

Az új nyugdíj-törvényjavaslat s a tanárság

Irta: **Fülöp Béla tanár.**

Mi sem jellemzőbb mai társadalmi éle-
tünk belső mivoltára s törekvéseinek egyol-
daluságára, mint a középskiai tanárság évek
óta tartó izgatása. Nem a tudománynak, az
általános művelődésnek kérdései, a nemzeti
előhaladás, a belső-külső megizmosodás, az
állami élettelenség felé vezető utak s probl-
émák megtalálása s megoldása, a nagy ideál-
ok: nem ezek vannak törekvéseiknél homlok-
térben évek óta, nem a köz érdeke, hanem
a saját s itt is anyagi létük elviselhetőbbé té-
tele. Kenyér, kenyér s újra csak kenyér. —
Szomorú bálvánvkép a muzsák templomában
Élettől duzzadó kulturmunka helvett az esz-
kimó ideálja: fókát, uram, csak fókát, ha Is-
ten vagy!

Alig lohadt le valahogy a státuszrendezés-
ért folytatott nagy harc, mely csaknem siker-
rel járt, mert széles rétegekben megelégedést
láttunk, — nem is szólva az örömről, mit az
állam összes tisztviselőinek a családi pótlék-
kal szerzett — máris új harci ielszótól han-
gosak a tanári gyülekezetek. Az új nyugdíj-
javaslatban foglalt sérelem ez.

E javaslat szerint a középiskola munká-
sának épp úgy 35 esztendőket kell majd a ne-
velés és tanítás sok örömet nyújtó, de annál
eszméletesebb igájában eltöltenie, mint az állam
egyéb, főiskolát végzett tisztviselőinek. —
Vagyis nincs itt vesztes, mindenki nyert,
egvedül a tanári status veszt.

Erre minden nem tanár-ember azt fogja
felelni: ez teljesen méltányos dolog, napi há-
rom órai tanítás, közben édes hosszabb-rö-
videbb pihenők (napok), azután egy nagy,
8—9 heti szabadság stb. . . s jó fizetés, la-
kás, családi pótlék, megint stb. jó dolgok,
mindmegannyi tyuk meg kalács — s még
panaszkodni mernek!

Magyarországon mindenki így gondol-
kodik ma, aki nem tanár; s miután a pénzügy-
miniszter s a kultuszminiszter sem tanító-
ember, sőt miniszteriumaik sem állnak taná-
rokból, vagy legalább is csak akkor szívták
a középiskola porát, — igaz, nem nagy ked-
vel, — amikor diákok voltak; ők sem fognak
a (tanár) farkasokkal üvöltöni.

S meggyőzni ezt a sok „mindenkit“ té-
vedéséről alig lehet. Hiányzik hozzá egy ér-
zéke.

Elég mostoha helyzet.

Nemcsak a tanárnak, hanem a nevelés-
ügyre nézve is, S ez állapotot, melyben a ta-
nárság, hivatása meg nem értetvén, vergődik,
még rikitóbbá teszi az ellentét, ami a jelen-
legi miniszter ideális lelkiülete, s a tanárság
kényszerhelyzete közt van. Ő a szabad ne-
velési munkának, tudjuk, megértője s megbé-
csülője.

Hogy mily káros lehet az ifjuság fejlő-
désére, ha e folytonos hánykódásban, belső
forrongásban élő nevelőnek lelkiülete hat rá,
nem szükséges élnék színekkel festeni. Neve-
lés semmiképen se lesz ez. Hogy képes-e a ta-
nár tudományt adni ily gondfelhőkötől borí-
tott homlokkal, rábízom a feleletet azokra, a
kik tudják, hogy a folyton burkolt égbolton

alig törhetnek át a nap termékenyítő s ne-
velő sugarai.

Nekiünk lehetőleg boldog és meglege-
dett tanárookra van szükségünk s nem a mind-
egyre a létért küzködőkre. Még kitalál majd
tínni, hogy nevelésügyünknek az a korszak
volt legmegfelelőbb, amikor szerzetesek, va-
gyoni, családi gondtól mentes naiv szízzel
ápolgatták az Ur veteményes kertjét. Az Is-
tenért! Szabadelvűségnek XVIII. és XIX. szá-
zadai, nincsenek-e rossz álmaitok?

Mi hát a tennivaló?

A lényeg az, hogy a tanárságnak végre
békét kell szerezni, hadd dolgozzék végre za-
vartalanul, egyetemes érdekekért is, mint a
maga mindennapi kenyéréért. A sokat bizo-
nyított „struggle for life“ a nevelés terén nem
lehet törvény, legalább nem a maga anya-
gias, nyers megnyilvánulásában. Az ő örökös
kenyérharcuk épp oly káros, mint kellemet-
len látvány, akárcsak, az az apa éjjel-nappal
azon veszekszik feleségével, hogy a gyere-
kek mennyit esznek s ő nem képes nekik
eleget keresni. S ezt az apróságok fülehallá-
tára teszi. — „Nini, ma a papa megint harag-
szik!“ könnyeivel sózza szegényke kenyérért,
de így sem izlik.

Tehát a nyugdíjtörvényt is humanusan
kell megcsinálni. Eléggé humanusan talán
nem is lehet. Öreg, beteges, agvondolgozott
emberek, özvegyek, árvák, mind oly valakik,
kiknek az Ursten is annvit adna, ha a földön
még övé volna a hatalom s nem a mindenható
államé, amennyivel a mosolyt arcukon állan-
dóvá tehetné. S ha valahol, az iskolában van
szükség mosolygó arcokra.

Valóban, egy helyes nyugdíjtörvény s
főként a professzorok mosolygó képe vala-
mely állam kulturájának is fokmérője lehet-
nének.

Három dolgot kell itt harmóniába hozni.
Legyen a nyugdíjtörvény minél humanusabb
az egész vonalon, de a tanárság örömet se
rontsák meg véle s az államkassza se terhel-
tessék meg erején túl. — Az első, a humanu-
sabb nyugdíjtörvény ugylátszik, a tisztvisé-
lők tulnyomó részénél szives fogadtatásra ta-
lált. A harmadik a miniszter dolga, ki örül,
hogy többet adhat, mint eddig. Miért szen-
vedjen éppen a tanárság, mikor itt is, ott is
örvendenek?

Színház

HETI MŰSOR:

SZERDÁN: Hölgyek öröme, vigjáték. — (C
bérlet.)

CSÜTÖRÖKÖN: Leányvásár, operett. — (A
bérlet.)

PÉNTEKEN: Csitri, vigjáték. (B bérlet.)

SZOMBATON: Trenck báró, operett. — Uj-
donság. (C bérlet.)

VASÁRNAP: Délután Asszonyfaló, operett.
Mérsékelt helyárrakkal. (Bérletszünet.)

VASÁRNAP: Este Trenck báró, operett. —
(Kisbérlet.)

Bérczi Ernő föllépése. A társulatnak e
kiváló tagja huzamosabb betegsége után e hé-
ten pénteken lép fel először a Csitriben. —
Ugyan ez alkalommal lesz alkalmunk Wirth
Sárikát — egy teljesen egyéniségéhez illő
szerepben megismerni ő játssza a „Csitri“ cím
szerepét. Tekintve hogy ez előadásban Zilahy
igazgató is közreműködik, ez előadást bá-
tran sorozhatjuk a szezon legnívósabbak közé.

Trenck báró operettel már annvira elké-
szültek, hogy szombaton a bemutatóra kerül a
sor. A főbb szerepeket Zilahyné S. Vilma,
Borbély Lili, Serfőzi Etel, Székely Gyula Kas-
sav Károly, Máthé, L. Farkas Pál stb. játsszák.

Uj szubrett. Zilahy igazgatónak sikerült
szerződtetni Aranvosi Nusi operett szubrett-
nek. Aranvosi Nusi igen jó hirnek örvend a
vidéken.

Limonádé ezredes a jövő hétre van ki-
tűzve. A próbák serénven folvnak. Irmait a
sokoldalú és népszerű titkárt ez alkalommal
mint rendezőt fogjuk megismerni és tekintet-
tel arra, hogy mint karmestert már ismerjük,
joggal reméliük, hogy mint rendező is be fog
válni. A főbb szerepeket, Zilahyné S. Vilma,
Borbély Lili, H. Serfőzi Etel, Aranvosi Nusi
(első fellépte), Falussy, Máthé, Kassav, L.
Farkas Pál stb. creálják.

A Kossuth-szobor helye

A közlekedésügyi bizottság ülése.

A tanács megkeresése folvtán ma Deb-
recen város közlekedésügyi bizottsága is fog-
lalkozott a Nagytemplom előtt fekvő térnek
a Kossuth-szobor föllállításával kapcsolatosan
szükségessé vált rendezésével is. A bizottság
előtt két terv fekiúdt. Egyik közlekedési szem-
potból fontos és olyan, amely e kérdés mel-
lett a tér lehetően kedvező fölhasználását és
szépítését célozza, a másik pedig olyan, a
mely tisztán kertészeti célok kielégítését ke-
reste. A bizottság egyrészt a terveken s a
tér rendezésében a szimmetrikus vonalakat és
elhelyezést kereste elég helytelenül, mert
ma már sehol sem dominálnak a mértani
egyenesek és nagyon sokszor éppen az aszi-
metrikus elrendezés teremti meg a szép fo-
galmát. Nagyon kevésbé vette figyelembe a
bizottság azt is, ami pedig elsősorban köte-
lessége, hogy közlekedési szempontokból
kell elbírálnia a dolgot. E tekintetben pedig
a főmérnök terve kitünő, mindenütt szabad
vonalakat, belátható, közlekedésre jó és
nagy uttesteket hagy, kerüli a keresztelése-
ket. És ez a fontos, mert vizvázni kell a for-
galom biztonságára s arra, hogy emberéletet
ne veszélyeztessen a rosszul végrehajtott
térrendezés, mert az egész tér s szobor nem
ér meg egy emberéletet.

Az ülés lefolyásáról, amelyen más fontos
tárgy is előfordult, tudósításunk a követ-
kező:

Jelen voltak az ülésen Kovács József
polgármester elnökléte alatt Körner Adolf fő-
jegyző, Vargha Elemér dr., K. Tóth Mihály
dr. tanácsnokok, Aczél Géza főmérnök, Ros-
tás István főkapitány, Fráter Imre dr., Kom-
lóssy Dezső, Latinovits Mihály, Márk Endre,
Tüdős János dr. és Tatav Zoltán dr.

A térrendezés.

Aczél Géza főmérnök ismertette az ál-
tala készített tervet, amely figyelembe veszi
a szoborbizottságnak a helvett megállapító
határozatát és azt a célt, hogy az esztétikai
követelmények kielégítése mellett a forgal-
mat, a közlekedést a legjobb módon oldja
meg. A szobor a fővonal tenzselvébe kerül-
vén három felé futó közlekedési vonal van.
A rendezés folvtán a vágánvokat is át kell

helyezni, ami mintegy 25000 koronába kerül, de ebből a Csapó-utcai vonalra eső költségeket a társaság fedezi. A szobor környezetét tojásdad alakú parkkal teremtené meg, amely elől alacsony, hátul a szobor talapzatának ma gasságáig terjedő cserie volna. Az üresen maradó területeket parkiroznák.

A polgármester ama kívánságának jegyzőkönyvbe vétele után, hogy a szobrot három méterrel hátrább állítsák föl, tárgyalta a bizottság Demecs Elemér főkertész tervét, amely csinos kertészeti munkát létesítene ott, de a közlekedési lehetőségekre kevesebb figyelemmel van s így a Csapó-utcánál valóságos sintoniódást idéz elő s a rendezést úgy tervezi, hogy a fővonalat elünteti s a közlekedést a tér két oldalán vezeti le.

A bizottság végül abban állapodott meg, hogy a két terv kiváló részeinek egyesítésével, új terv dolgoztassék ki, amire Aczél Géza főmérnököt, Latinovits Mihály műszaki tanácsost és Demecs Elemér főkertészt küldték ki.

A Simonvi-uti korzó.

Fráter Imre dr. egy igen fontos kérést terjeszt ezután elő. Elmondia, hogy Debrecennek egy istenáldotta kincse van, a nagyerdő, amelyhez gyöngvörű sétány vezet, a mely nyáron és még most is kedvelt kedves körzohelvé lehetne a debreceni közönségnek. Azonban már este korán oly sötét van ott, a közbiztonsága rendőrség hiány olv rossz, hogy 4—5 óra után már senki sem keresi föl. Kéri, hogy 8—10 ivlámpát állíttasson oda már a jövő tavaszra a tanács.

Márk Endre helvesli a főlshólalást. De kielenti, hogy a városban is sok igen sötét utca van. Így vak sötét a Kossuth-utca s a templom környéke. A világitási vállalat gyöngvörű jövedelmet mutat ki, a vállalatnak pedig nem az a célja, hogy tartalék haszna legyen, hanem hogy a közvilágitást minél jobba és olcsóbbá tegye.

Körner Adolf főjegyző kielenti, hogy a világitási vállalat igyekszik mindenben megfelelni a követeléseknek és iavitia a világitást, ezt mindenki tapasztalhatja.

Aczél Géza főmérnök javasolta még, hogy az ivlámpák helyett gáziámpák sorával világitásuk meg a sétányt.

A bizottság ezzel a helvesbitéssel jegyzőkönyvbe iktatta Fráter Imre dr. igen üdvös indítványát, amelyet most megvalósítás végett áttesznek a tanácshoz.

HIREK

*

— **A király adománya.** A király a nagy-ernvei unitárius egyházközségnek, már felépített költségeinek törlesztéséhez, magánpénztárából kétszáz korona segélyt adományozott.

— **Egy népszerű számvevő-kapitány halála.** Sulvos vesztésé érte a Vilmos-huszárokat, Nerhaft Kristóf számvevő-kapitány, az ezred régi, hű barátja, a tisztikar igaz barátja ma reggel Wienben a helyorségi kórházban e hó 8-án reggel váratlanul meghalt. — Nerhaft 20 év óta szolgált a 7-ik huszárezredben, hol a legénységi állományból küzdötte fel magát szép és bizalomteljes állására. Az elhunyt rendkívül népszerű ember volt, nemcsak bajtársai, hanem a polgári társadalomban is. Így a debreceni vadász társulatnak évek óta kedvelt gazdája volt. Tulajdonosa a 3-ad oszt. szolgálati jelvény, a jubileumi emlék-érem és jubileumi emlékeresztnek, továbbá a porosz királyi IV. oszt. vörös sas és IV. oszt. korona-rendnek és a porosz katonai ezüst éremnek. Élete delén, 43 éves korában ragadta el a halál, ami annál inkább keltett megdöbbenést és általános részvétet, mert váratlanul következett be. Egy hét előtt rosszullettől panaszkodott, majd az orvosi vizsgálat megállapította, hogy vakbél operációt kell rajta végezni s e célból csütörtökön Langfelder ezredorvos kíséreté-

ben Bécsbe szállították, ahol megérkezése után nyomban megoperálták. A műtét azonban már későn jött s ma reggel, mint az ezredhez érkezett távirat tudatja, elkövetkezett halála. Temetése Bécsben csütörtökön lesz, melyen az ezred odavezényelt tagjai és egy tiszti küldöttség vesznek részt.

— **Concours Hippique Bál.** A fólzó hó 25. és 26-án tartandó lovasiátékok első napján 25-én este 10 órakor fényes bált ad a rendezőség az Aranv Bika-szálló összes termeiben. A bálon a nagyváradi katonazenekar és a Magyariak szolgáltatták a zenét. A versenyeken részt vevő s azok iránt érdeklődő közönséget ez uton hívja meg a rendezőség, mivel külön meghívók nem lesznek kibocsátva. Vacsora éfifékor étrend szerint az éttermekben. A belépőjegyvül is szolgáló vacsora jegyek ára 5 korona s ezek a rendezőség tagjainál már most megválthatók, valamint előjegyezhetők a bálteremben levő páholyok, amelyek díjtalanul állnak rendelkezésre. A rendezőség mindent elkövet, hogy ez az országos esemény, mely nemcsak az országot, de a külföld sportkedvelő közönségének elitejét hozza városunkba, egy méltóan fényes bál által is emlékezetes maradjon úgy a város közönségének, mint a távolból ideseregülő vendégeknek.

— **Koszorúmegváltás.** Boldogult Schwarz Vilmosné urnó elhunyt alkalmából Márkus Miksáné urnó 10 koronát küldött az izr. nőegyesület szegényeinek. Az adománnyért köszönetet mond dr. Balkánvi Miklósné nek.

— **A Tisza uiból árad.** Zentáról táviratozzák: A vár apadás helyett a Tisza uiból emelkedik. Tegnapi este uiból áttörte a várost védő gátat. A városi szőlők viz alá kerültek.

— **A kereskedő alkalmazottak szerdán** este fél 9 órai kezdettel a „Kis Debrecen” sörözőkban nagy nyilvános gyűlést tartanak. A gyűlésen a nyitás és zárás kérdése lesz tárgyalva. A rendezőség elvárja, hogy ezen rendkívül fontos gyűlésen minden kereskedő alkalmazott ott legyen.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Fólzó 10. 11-én, azaz pénteken délután öt órakor a békéltető-bizottság ülést fog tartani az inartestület disztermében.

— **Keresztül ment a lábán a szekér.** — Hajduböszörményből jelentik: Kiss Béla 19 éves napszámot egy szekér mellett dolgozott. Egyszerre váratlanul megindultak a lovak s a szekér kerekei a fiatal ember lábaféjén keresztül mentek. Beszállították a debreceni közkórházba. Állapota sulvos.

— **Öngyilkos kocsislegény.** Borsos Imre püspökladányi születésű ref. vallású 21 éves kocsis, ki a Széchenyi-utca 42. számú házban lakik, tegnap este háromnegyed 6 órakor 7 miliméteres revolveréből szíven lötte magát s azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen, valószínű azonban, hogy atviával való rossz viszonya s az a körülmény, hogy nem vették be katonának kergették a halálba a legényt. Ez utóbbi eset miatt ugyanis igen sokat panaszkodott az udvarban lakóknak.

— **Elveszett** tegnap este fél 7—7 óra között a városházától a Nagytemplomig terjedő uton egy piros bőr pénztárca, amelyben 3 darab 10 koronás bankiegy, 1 drb. 5 koronás és 8 drb. 1 koronás volt. A rendőrség a nyomozást folvamatba tette.

— **Halálozások.** A debreceni állami anva-könyvi hivatalnál a tegnapi nap folvamán a következő haláleseteket jelentették be: Dede Sándor ref. 73 éves. Tokaii Gábor ref. 46 éves, özv. Rác Mihályné Jobbágy Eszter ref. 66 éves. Csuka Mihály ref. 33 éves. Kiss László ref. 6 hónapos.

— **Leesett a pincegádorba.** Kallós Julis 13 éves cselédleánynak József kir. herceg-u. 27. számú lakásán a pincében akadt dolga. Amint a lépcsőkön lefelé haladt, megcsuszott, elesett és csontrepedést szenvedett. Állapota sulvos.

— **Valódi „Pichler”** gráci lóden-kalapok Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u.

— **Gutaités az utcán.** Tatár Julianna Ötvös-utca 50. sz. alatti lakos a nyilt utcán öszszeesett. A kórházba szállították, hol megállapították, hogy jobb oldalát alsó szél érte. Állapota sulvos.

— **Világhírű „Ita” és „Borsalino”** kalapok Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **Vonatból kidobott csecsemő.** Esztergomból jelentik, hogyv énteken délután borzalmas leletre akadtak az esztergom—budapesti vonal mentén. Solymár község közelében a sineken. Egy 6—8 hetes leánycsecsemő holtteste volt ez, öszzeroncsolt állapotban. Minden iel arra mutat, hogy a csecsemőt kidobták a vonatból. A csendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

— **Sikkasztó bankoéntzáros.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Leobenből távirat érkezett a főkapitányságra, hogy onnan Al-laker József 42 éves bankpénztáros százezer korona készpénz és értéknapirok elikkasztása után megszökött és állítólag Budapestre menekült. A detektívek a távirati értesítés alapján sorra iárták az északai mulatóhelyeket és a szállodákat, de a sikkasztót nem találták meg.

— **Kemény- és puha-kalap különlegességek,** már 4 koronától feljebb. Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **A Nemzeti kávéházban** elsőrendű női zenekar hangversenyez. Belépti díj nincs. Tisztelettel Rosner A. kávé.

Debreceni butorkészítő asztalosok árucsarnok szövetekezete
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
II 968 : TELEFON : 968 11
HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálósobák, ebédlők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; öszse nem téveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szmirna szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállításában bocsátja forgalomba.

GAZDASÁG

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitel	868 50
Osztrák hitel	824 50
4 százalékos koronajáradék	84 50
Allamvauit	710 —
Jelzálogbank	434 —
Rimamurányi	729 —
Salgótarjáni	780 —
Közuti vasut	687 —

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4¹²/₁₆ 0/0, Berlin 4 0/0, London 3¹²/₁₆ 0/0.

Budapesti gabonátözsde.

Svara E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11 84
áprillisa	11 84
Rész októberre	9 68
Zab októberre	10 15
Tengeri 1918. évi juli	11 08
augusztusra	10 78
Tengeri szept.	—
Tengeri májusra	7 76

Készárú változatlan.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyvlet a következő fizetéképtelenségeket ielenti: Hetényi Géza Kiskörös, Stenzinger Béla Nádudvar, Fried Armin Unghvár, Weisz Adolf D. Nagyszombat, Mariton Ferenc Debrecen, Szöcs György Brassó.

Kiegyezésről

Regény-csarnok. A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.
Fordította: Szebenyel József.
(Folytatás.)

Az apám a szemöldökeit felhuzta, hogy a kételyeinek adjon vele kifejezést, mert a vendégszeretete nem engedte, hogy szóval fejezze ki.

— Azt hiszem, uraim, önöknek nagy szükségük volna egy kis pihenésre a veszedelmes kaland után, — mondta, — és ha megengedik, elkísérem önöket a szobáikba.

Elvezette őket régimódi ceremóniák közt a földesur legjobb vendégszobáiba, aztán viszatérve a nappaliba, azt ajánlotta, hogy mi ketten sétáljunk ki a partra megnézni, mi újság van ott és nem történt-e azóta valami, hogy benn időztünk a házban.

Az első halavány napsugár éppen akkor tört át a felhőkön a hajótörés színhelyére. A szél már nem dühöngött, ellenben a tenger még mindig hullámos, haragos volt és a hullámok még mindig habosan taitékoztak, mintha a dühös, vén tenger halotti lepellel akarná betakarni azokat, akiket magába temetett.

A parton halászok és munkások azzal voltak elfoglalva, hogy hordókat és egyéb faalkotmányokat vonszoltak kifelé a vízből, amint azokat a hullámok a partra vetették. Hullákat azonban egyik sem látott és elmagyarázták azt is, hogy csak olyan tárgyak vetődnek a partra, amik a vizen fenmaradnak, mert az első áramlat olyan erős, hogy ami egyszer víz alá került, azt menthetetlenül kisodorja a tengerbe.

Ami a szerencsétlen, elveszett embereket illeti, azokról az volt a vélemény, hogy lehetetlen volt nekik partot érniük, mert ha a vízbe estek, feltétlenül megfulladtak, vagy ha a sziklákhöz csapódtak, ott törte őket össze a hullám.

— Mi mindent megtettünk, ami lehető volt, — mondta az apám, amint hazafelé tartottunk. — Attól félek, hogy az a szegény kormányos a hirtelen csapástól elvesztette az eszét. Hallottad, mit mondott arról, hogy buddhista papok vihart tudnak támasztani?

— Igen, hallottam, — feleltem.
— Nagyon fájdalmas volt hallgatni is.
— Érdekes volt amit mondott.
— Nem érdekes, hanem szomorú.
— A vén, babonás tengerészek így beszélnek, — mondtam.

— Nem tudom, nem volna-e kifogása elene, ha egy-egy mustár-tapaszt tennék a fülei mögé, az felszabadítaná az agyát egy kissé.
— Szó sincs róla.

— Vagy talán csillapító pilulákat kellene neki adni. Mit gondolsz, Jack?

— A viláért sem. Nem szabad.
— Miért nem? — kérdezte az apám.
— Azért, — mondtam ásitva, hogy jobb, ha aludni hagyjuk és magunk is lefekszünk, mert nagyon korán keltünk fel ma reggel.

Hazaérve a hálószobámba botorkáltam, levettem magam az ágyra és mély, álomtalan, nyugtalan álomba merültem.

XII. FEJEZET.

A három idegen.

Körülbelül 11—12 óra lehetett, mikor felébredtem és a meleg, világos napsütésben úgy tettszett, mintha az éjjeli rémségeket csak álmodtam volna az éjszaka.

Nehéz volt elhinni, hogy az a langyos szellő, amely az ablakom alatt hullámozott, ugyanazokból az elemekből került ki, mint amelyek az egész hézat megrázkódtatták néhány órával előbb. Mintha a természet megbánta volna a rombolását és bocsánatot akar-ná kérni érte ezzel a meleg, világos napsütéssel. A madarak karéneke fenn a fák között az egész vidéket betöltötték kellemes zenével és kedves szeretetreméltósággal.

A folyosón egy féltucat tengerész ült, akik az éjszakai alvás után boldogan üdvözöltek, mikor hozzájuk értem.

Intézkedés történt, hogy beviszik őket Wigtowba, ahonnan aztán Glasgowba folytatják az útjukat az esti vonattal és az apám úgy rendelkezett, hogy mindegyik kapjon egy elemózsiát az utra.

Medows kapitány melegen megköszönte ugy a maga, mint a gazláik nevében a vendéglátást és felszólította az embereit, hogy kiált-sanak háromszor éljent, amit azok szivből hangzó, lelkes kiáltással meg is tettek. Ő és a kormányos elindultak aztán velünk le a tengerpartra, hogy utoljára megnézzék a hajóroncsot.

A tenger még mindig haragos és hullámos volt, de abból a vad, dühös és pusztító tombolásból már nem látszott semmi. Csendes, ritmikus hullámsorok hömpölyögtek a part felé és az egész olyan volt, mint egy pihető, kifakadt szörnyeteg. (Folyt. köv.)

Átadó színházi bérlet

„A” estére, kis páholy. Az átadó jegy átvehető a Bankgyesület helyiségében. Piac-utca 72. szám, I-ső emelet.

Tisztítsd csak

Globus

Fémfeszítőkivonattal a világ legjobb fémfeszítőszeré.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglák

és legszebb nyersfalazati és

kémény-téglák

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karozagon szerezhető be.

Magyar államvasutak menetrendje

1912. október hó 1-től

Debreczenből indul:

Budapest felé személyvonat	—	d. u.	12 ó. 12 p.
Budapest felé (gyorsvonat)	—	d. u.	4 ó. 45 p.
Budapest felé (gyorsvonat)	—	reggel	8 ó. 57 p.
Csak P.-Ladány	—	—	5 ó. 12 p.
Csak P.-Ladányig	—	d. e.	11 ó. 08 p.
Budapest—Nagyvárad felé	—	d. u.	3 ó. 45 p.
Budapest felé	—	éjjel	1 ó. 52 p.
Budapest—Nagyvárad felé	—	este	10 ó. 55 p.
P.-Ladány—Arad felé	—	este	9 ó. 00 p.
M.-Sziget—Körösmező felé	—	éjjel	2 ó. 54 p.
Csak Szatmár	—	reggel	5 ó. 16 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	—	d. u.	3 ó. 57 p.
Csak Szatmár (gyorsvonat)	—	d. u.	7 ó. 15 p.
M.-Szigetig	—	este	10 ó. 51 p.
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	—	d. u.	12 ó. 14 p.
Szerencs—Kassa sz. v.	—	reggel	5 ó. 14 p.
Miskolc—Kassa felé	—	reggel	8 ó. 51 p.
Nyiregyháza—Szerencs	—	délben	12 ó. 38 p.
Miskolc—Kassa felé	—	este	7 ó. 30 p.
Szerencs—S.-A.-Ujhely-Kassa f.	—	d. u.	4 ó. 28 p.
Nyiregyháza	—	este	10 ó. 42 p.
	m. á. vasutól	reggel	5 ó. 30 p.
	m. á. vasutól	d. e.	8 ó. 13 p.
H.-Böszörmény	m. á. vasutól	d. e.	10 ó. 40 p.
B.-Sz.-Mihály felé	m. á. vasutól	délben	12 ó. 22 p.
	máv. vasutól	d. u.	2 ó. 25 p.
	m. á. vasutól	d. u.	4 ó. 35 p.
	m. á. vasutól	este	7 ó. 10 p.
F.-Abony felé m. á. vasutól	—	reggel	5 ó. 20 p.
Tiszapolgár, Tiszafüred, Füzesabony d. e.	—	d. u.	11 ó. 58 p.
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	—	d. u.	5 ó. 03 p.
Derecske—N.-Léta felé	—	reggel	8 ó. 50 p.
Derecske—N.-Léta felé	—	d. u.	7 ó. 05 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy. v.	—	délben	11 ó. 50 p.
Budapest Nagyvárad felől sz. v.	—	d. u.	3 ó. 37 p.
P.-Ladányból sz. v.	—	gy. v.	este 6 ó. 55 p.
Püspökladány	—	—	d. u. 2 ó. 51 p.
	—	—	reggel 7 ó. 46 p.
Budapestről sz. v.	—	—	délben 9 ó. 36 p.
Budapestről sz. v.	—	—	este 9 ó. 42 p.
M. Sziget felől sz. v.	—	—	éjjel 2 ó. 31 p.
	—	—	reggel 6 ó. 59 p.
Nagyvárad—Püspökladány	—	—	éjjel 10 ó. 08 p.
M. Sziget felől	—	—	reggel 4 ó. 58 p.
	—	—	éjjel 1 ó. 29 p.
	—	—	reggel 8 ó. 45 p.
Királyháza felől sz. v.	—	—	déli 11 ó. 40 p.
Királyháza	—	—	reggel 6 ó. 59 p.
Körösmező felől gy. v.	—	—	d. u. 4 ó. 23 p.
	—	—	este 10 ó. 08 p.
Szatmárról gy. v.	—	—	d. e. 8 ó. 45 p.
Szatmárról sz. v.	—	—	este 6 ó. 32 p.
Nyiregyháza felől sz. v.	—	—	reggel 6 ó. 34 p.
Kassa felől sz. v.	—	—	reggel 8 ó. 05 p.
Szerencs felől sz. v.	—	—	déli 11 ó. 22 p.
Kassa felől sz. v.	—	—	d. u. 3 ó. 32 p.
Kassa felől sz. v.	—	—	este 8 ó. 28 p.
Szerencs felől sz. v.	—	—	este 10 ó. 24 p.
	máv. vasúthoz	d. e.	7 ó. 16 p.
B.-Sz.-Mihály	m. á. vasúthoz	d. e.	11 ó. 41 p.
H.-Böszörmény felől	máv. vasúthoz	este	6 ó. 28 p.
	máv. vasúthoz	d. u.	2 ó. 13 p.
	máv. vasúthoz	d. u.	3 ó. 40 p.
Derecske—Nagy-Léta felől	—	d. u.	1 ó. 25 p.
	—	—	este 6 ó. 35 p.
Derecske—Nagy-Léta felől	—	—	reggel 7 ó. 30 p.
	—	—	reggel 6 ó. 25 p.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Megérkeztek az

ősz i idény ujdonságai:

Női ruhakelmék, selymek, bársonyok, francia flanellek, mosó velezek.

!! Óriási választékban !!

RUHA- és KELMEFESTÉS

KOZHIRRE TESSÜK,

hogy külföldi mosómestert szerződtettünk, miáltal módunkban van nagybecsű megbízóinknak olyan gallért, kézelőt és fehérneműt szállítani, mely bármely bel- vagy külföldi tisztítást úgy szépségben, mint tartóságban messze túlszárnyal.

HRABÉCZY ELSŐ DEBRECZENI GOZMOSÓ VEGETISZTÍTÓ ÉS RUHAFESTO R. T.

Gyár és főüzlet SZÉCHENYI-UTCA 42. SZ. Telefon 323. Pótküszletek: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám. Felvételi telep: Glück Ede uridivat áruháza. Telefon 602.

! FERTŐTLENITETT ÁGYTOLLTISZTÍTÁS !

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők Vidéki tudakozódságnál tessék válaszlevelet csatolni. :-

Levelezés

Akar nőülni? 28 éves csinos, vagyonos orosz hölgy, 22 éves egyedülálló árva 400 000 kor. hozománnyal, 38 éves gyermektelen özvegy 120,000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy van előjegyzésben. Komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást kapnak. Schlesinger, Berlin 18.

Állást kap

Tanuló felvétetik Kurián óránál Piac-u. 42.

Kerestetik nős gyermektelen urasági inas. kinek felesége jó főző. Jelentkezés jó bizonyítványokkal Szentanna-u. 16. sz.

Keresünk egy bejáró takarítónőt. Jelentkezzenek Piac-u. 49., II. udvar, emeleten.

Különféle

VALÓDI prágai sonka, hideg felvágottak, ementáli és csomege sajtok naponta friss vágásban kaphatók Deutsch Lajos főüzletében Piac-utca 38, és a főüzletben Piac-utca 72.

Alkalmi vétel — férfi ing, kalap, sapka — ujdonságokban Schwarz M. L.-nél Piac u. 52.

Szólóprések saját gyártmányuak olcsón eladóak Fái Bertalan vasöntödéjében, Mester-utca végén.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Divatos női kalapok, kötött kabátok, sapkák, lélekmelegítő legolcsóbban Schwarz M. L.-nél Piac-u 52.

Menetrend Debreczen és Debreczen—vásártér állomásokról induló és érkező valamint a szomszédos vasutak összes vonalairól — október 1-sei érvénnyel — kaphatók minden könyvkereskedésben és dohánytözsdeben. A vonatok egyenes utirányban könnyen megtalálhatók. Egyetlen vonat összeállítását sem kell keresgélni. Ára 20 fillér. Kaphatók a kiadóhivatalban is.

Boros, káposztás hordók. taposó kádak. új és használt kapható Péterfia-u. 76. sz. alatt.

Ha szándékszik pénzt takarítani, úgy olvassa el e hirdetést. Gyermek cipők 20/25 tartós, téli bélés 2 kor. 40. Gyermek cipők 26/28 tartós, téli bélés 3 kor. Fiu és leány cipők 29/34 tartós, téli bélés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40-től feljebb. A legtartósabb **férfi női** cipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón Klein Izsó-nál, Csapó-u. 18.

Zongora jókarban lévő, eladó. Arany János-utca 10. sz.

Intelligens fiatalemberek elsőrendű kóser házikosztot kaphatnak öz. urinónél Arany János-u. 16.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplán és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközölködjön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Gyógyszerész és honvéd-önkéntes ruha eladó. Magos-u. 7.

Lakás

Kényelmes uri lakás 3 évre elővös feltételek mellett november 1-től kiadó. Értekezhetni a Linóleum-üzletben.

Butorozott szoba külön bejárattal (utcai) Fémipariskola közelében, Külsővásártér 16. kiadó.

Friedmann Sámuel
bádogos és vízvezeték-szerelő

;; műhelyét áthelyezte ::

József kir. harczeg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

BUTOR!
Telefon 377. és 484. sz.
Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyasszonyi kelengyék óriási választékban.
Varga József
Debreczen, Piac-utca 44. szám az udvarban.

Gyomorgörcs, köhika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkiválóbb háziszér a **Hollandi Gyomorgörcs**
Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható **Mihalovits Jenő** gyógyszerüzletében Debreczenben.

PALMA
valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA.
MINŐSÉGE: ARANY

Értesítés!

- 1 Barchet blouz K 1'50-től
- 1 Delain „ K 2'50-től
- 1 Gyapjuszövet „ K 3'—-től
- 1 Csipke „ K 3'40-től
- 1 Flanell pongyola K 5'—-től
- 1 Gyapju plaid K 3'30-tól
- Gyermekruhák K 1'50-től

Csipke, Selyem, Gáz, Marquiset, Bársány és Posztó Blouzkkülönlegességek!

Bársány, Szövet és Barchet gyermekruhák óriási választékban!

Uri, női divat fehérneműek és harisnyák. Nehéz selyem férfi nyakkendők —70 fill. től. 1 pár szarvasbőr keztyű 1'96 fill.

Leánykabátokban nagy választék! Reichmann-nál.

Royal szállodával szemben. Piac-utca 85. szám.

„Kossuth Lajos” gyógyszerészeti laboratórium
DEBRECZEN, PIAC-U. 30. KORZÓ.

Csak Dr. Szelényi Lillom tejcrémje a legjobb arc- és kézfinomító. Vegye meg!

Droguista árucikkek droguista árban, legnagyobb raktár francia, angol, amerikai illatszerekben és kosmetikai cikkekben.

Telefon 5—95.

Dr. Szelényi Árpád, gyógyszerész.

BAJÓR IGNÁC
BUDAPEST
ÉPÍTKEZÉSI VÁSÁNYAGOK
ÉS GÉPEK RAKTÁRA
TELEFON: 14-37

Budapest, V., Szemere-u. 20.

Simonffy- utoza 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utoza 6.
Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe : Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Agytoll- tisztító.	
Varga- utoza 35.	Vegy-tisztító.	Verbóczy- utoza 14.